

Handläggare
Eva-Lena Arefäll

Skrivelse till barn- och skolnämnden: Handfasta åtgärder i skolorna för att hantera psykisk ohälsa

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad enligt vad som framgår av förvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Jessica Ulfgren (L), Yanira Difonis (MP), Mattias Horrdin (C), Marianne Rehnstedt (FNL), m.fl. har inkommit med en skrivelse om handfasta åtgärder i skolorna för att hantera psykisk ohälsa. I skrivelsen föreslås att barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden beslutar att uppdra åt sina respektive förvaltningar att informationsblad med kontaktuppgifter till organisationer eller instanser för att motverka psykisk ohälsa sätts upp på fler ställen på skolorna. Vidare föreslås att barn- och utbildningsnämnden beslutar att uppdra åt barn- och skolnämnden att tillse att YAM implementeras på alla högstadieskolor innan året är slut.

Barn- och skolförvaltningen har skrivit ett förslag till svar på skrivelsen. Där framgår sammanfattningsvis att det inte är möjligt att implementera YAM på alla högstadieskolor innan året är slut, samt att det bör vara upp till skolorna att avgöra var och på hur många ställen på skolorna som det sätts upp information till organisationer eller instanser som arbetar med att motverka psykisk ohälsa.

Underlag för beslutet

- Förvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-26 Skrivelse till barn- och skolnämnden: Handfasta åtgärder i skolorna för att hantera psykisk ohälsa
- Skrivelse till barn- och skolnämnden 2023-06-13: Handfasta åtgärder i skolorna för att hantera psykisk ohälsa

Ärendet

Bakgrund

Programmet Youth Aware of Mental health (YAM) genomförs i Lunds kommun i samarbete mellan barn- och skolförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt arbetsmarknads- och socialförvaltningen. YAM är ett skolbaserat preventionsprogram som bygger på att personal utbildas i metoden till YAM-instruktörer eller YAM-medhjälpare och därefter genomför programmet som består av fem träffar uppdelade på tre tillfällen med varje klass i syfte att främja den psykiska hälsan hos eleverna. Lunds kommun har valt att förlägga genomförandet av YAM till årskurs 8.

Det är bara de som genomgått utbildning till *instruktör* som får hålla genomföra YAM med elever. De som genomgått den kortare utbildningen till *medhjälpare* får också genomföra YAM med elever, men då i samarbete med en instruktör.

Föredragning

Genomförandet av YAM på skolorna och tidplanen för det är beroende av hur många på de berörda förvaltningarna som utbildas i metoden och vad de utbildar sig till. Vid utgången av 2023 kommer YAM ha genomförts vid hälften av kommunens skolor med högstadium. Programmet kommer därefter fortsätta att genomföras på den andra hälften av skolorna i det tempo som tillgången på YAM-instruktörer medger.

Antalet instruktörer har blivit fler sen programmet började genomföras, men samtidigt har fler skolor anslutit till programmet och behovet av personal utbildade i metoden ökat. Det händer också att instruktörer kliver av uppdraget, exempelvis för att de slutar i kommunen eller byter arbetsuppgifter.

Förvaltningarna anmäler personal till de utbildningsplatser som de erbjuds av Region Skåne som anordnar YAM-utbildningarna. För att säkerställa att genomförandet av programmet kan fortlöpa har eller kommer ytterligare personal att utbilda sig till YAM-instruktörer vid de två utbildningar som hålls under hösten 2023.

Vem som ska gå utbildning till instruktör eller medhjälpare avgörs i dialog mellan medarbetare och chef, och det är även där som tid avsatt för YAM-uppdraget fastläggs. En avvägning mellan YAM-uppdraget och andra arbetsuppgifter behöver självklart göras, men det är inte barn- och skolförvaltningens bild att YAM-utbildad personal generellt har orimligt lite tid avsatt till YAM-uppdraget.

Det är bra och viktigt att det på skolorna finns lättillgänglig information med kontaktuppgifter till organisationer och instanser som arbetar för att motverka psykisk ohälsa. Förvaltningen menar dock att det bör vara upp till skolorna att avgöra var och på hur många ställen på skolorna som informationen sätts upp. En sådan ordning stämmer också väl överens med kommunfullmäktiges beslut om tillitsbaserad styrning.

Sammanfattningsvis bedömer barn- och skolförvaltningen det inte som möjligt att implementera YAM på alla högstadieskolor innan året är slut. Vidare är det förvaltningens bedömning att det bör vara upp till skolorna att avgöra var och på hur många ställen på skolorna som det sätts upp information om organisationer eller instanser som arbetar med att motverka psykisk ohälsa.

Beredning

Ärendet har beretts av planeringssekreterare på barn- och skolförvaltningen i samråd med bl.a. verksamhetschef för skola.

Barnets bästa

Programmet YAM genomförs som ett komplement till skolornas övriga arbete med att säkra barn förutsättningar till god psykisk hälsa. I grunden handlar det om att säkra att alla elever har möjlighet att lära sig och nå grundskolans mål.

Målet är att samtliga elever i årskurs 8 ska nås av YAM. Även om så ännu inte har skett finns det andra stöd rörande psykisk hälsa för elever att få vid behov av det, exempelvis av de professioner som ingår i elevhälsan.

Det gynnar barn att det är lätt att hitta information om organisationer eller instanser som arbetar med att motverka psykisk ohälsa. Hur den informationen presenteras, hur omfattande den är och var den placeras på skolorna behöver anpassas till barnets bästa sett till exempelvis vilka årskurser som finns på skolorna och elevernas ålder. De anpassningarna görs rimligen bäst på skolorna.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barn- och skolförvaltningen

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2023-09-26

Sida
4 (4)
Diarienummer
BSN 2023/5960

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Anna Palm
Verksamhetschef kansli

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Liberalerna

Miljöpartiet de gröna

Centerpartiet

FörNyaLund

För kännedom:

-